

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504 060.
Валку Чеських Лягов.
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 злот.
квартально 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у чл.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. у чл.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Уряд Карпатської України вже в Хусті і володіє державою.

Пресова Канцелярія Уряду Карпатської України оголосила через словацькі радіовисильні комунікат такого змісту:

Евакуація столиці Карпатської України Ужгороду та Мукачова відбулася згідно з планом. Усі центральні уряди й інституції приміщено тимчасово в Хусті; вони почали вже нормальну працю.

Вже тепер можемо заявити, що втрата Ужгороду не матиме ніякого впливу на налагодження правильного життя в країні; урядовців розміщено в Хусті без трудно; справа прохарчування налагоджена добре.

Прем'єр Карпатської України о. д-р А. Востини перебуває вже кілька днів у Хусті й від-

тіля кермує державою. Міністр Ю. Ревай, що кермував евакуацією Ужгороду й Мукачова, приїхав до Хусту.

Ті малярські вістки, немовби уряд Карпатської України виїхав за кордон — це звичайні наклепи. Малярська пропаганда свідомо поширювала їх, щоб внести замішання й депресію в країні. Зрештою наш нарід виявив багато спокою і встоявся перед розкладовою роботою малярської пропаганди.

Наш уряд, опертий на довіря всього населення Карпатської України, може сміло глядіти в майбутнє й вести працю для добра й майбутнього держави та народу.

—о—

Делегація Карпатської України для розмежування з Малярщиною

В середу виїхала до Будапешту делегати-ційна комісія Карпатської України у складі:

мін. Бачинський, д-р М. Долинай, ред. Рогач, д-р Брацкайко.

Малярські війська заняли Берегів

НИНІ ОБСАДЯТЬ УЖГОРОД І МУКАЧІВ.

ПАТ повідомляє з Будапешту: В середу у війшли малярські війська до Берегова та Фуельку, в четвер обсаджать Ужгород, Мукачів,

Кошиці й ін. та закінчать окупацію новоприєднаних земель.

Висліди виборів у Злучених Державах Америки.

В 2-й годині над раном оголошено оські висліди виборів: палата послів: демократи — 258, республіканці — 165, поступовці — 2. Сенат: демократи — 67, республіканці — 23.

фармери-лейбуристи — 2, поступовці — 1, незалежні республіканці — 1.

Невідомо ще, кому припаде 10 посольських мандатів і 2 сенаторські.

Перед виїздом румунського короля до Англії.

15. II. м. виїде король Карло з королевичем до Лондону. Урядово повідомляють, що з ними виїде мін. Комінен та кількох дворських до-стойників.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

В університеті у Кюжі (Семигород) ді-йшло до протижидівських маніфестацій. Чима-до жидів поважно потурбовано.

Німецьку політехніку з Брна перенесли до Лінцу.

Гітлер рішив перенести німецьку політех-ніку з Брна до Лінцу, де її назвуть іменем Ге-рінга. Перший семестр пічнється 1. грудня.

У Лінцу небагато умебльованих кімнат,

тому частина студентів замешкає покищо у спеціально збудованих для них бараках. Для професорів, доцентів та урядовців будуть окремих дім.

№. акт VI. 1. Пр. 556/38 — Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. Z. Malicki, Sędziowie S. O. dr. J. Locker i S. O. dr. K. Poniakiewicz, w sprawie karnego skarpcy pt. „DİLO“ z daty Lwów, dnia 21. 10. 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 556/38 na posiedzeniu publicznym w dniu 7 października 1938 po wysłuchaniu opinii Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanowił: uznać za usprawiedliwioną dokonana dnia 30. 10. 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie kradzież skarpcy pt. „DİLO“ nr. 234 z daty Lwów 21. 10. 1938 r. zawierającej: 1) w artykule pt. „Francuski widział ukraińskich podzi“ w ustępie od słowa „Ukrainów“ do słów „myra Europy“, 2) w artykule pt. „Skandalny dokument“ a) w ustępie od słów „My se raz“ do słów „wielki konstytucyjny“, b) w ustępie między słowami „paroch“ a słowem „za ty“ do słów „politechniki“ zamieszczonej ad 1) zbrodni z art. 154 § 1 i 2 k. k. ad 2) przest. z art. 170 i 154 § 1 i 2 k. k. a nadto ad 3) wyk. z § 34 ust. prz. z 17/12. 1862 dz. p. p. nr. 6 ex 1863 r. zarządzić zniszczenie całego

nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w naj-bliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17/12. 1862. Dep. 6 ex 1863 tj. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zło-tych. Uzasadnienie: Wymin. ad 1) ustęp propaguje ukra- (nie)kie nacjonalistyczne hasła separatystyczne ad 2) w sposób tendencyjny i świadomie fałszywy przedstawia stosunki wyznaniowe na Lemkowszczyźnie, a w taki sposób szerzy nieprawdziwe wiadomości mogące zasie- poknieć ogół publiczny. Nadto w treści artykułu znajduje się określenie mające na celu propagowanie ukra- (nie) nacjonalistycznych hasła separatystycznych ad 3) podaje wiadomości skłonnościowe w charakterze „DİLO“ nr. 233 z 20/10 1938 r. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz § 36 2° ust. prz. jest zatem powyższe postępowanie uzna- sadnione. — Przewodniczący: Z. Malicki wr. Wiceprezes S. O. Protokolarz mgr. M. Barabola wr. Za zgodność wz. Kół kier. sekr.

„Вірю в динамізм українського народу“.

РОЗМОВА З ПРОФ. РЕНЕ МАРТЕЛЕМ.

(Від власного кореспондента).

Париж, 2. листопада 1938 р.

Читачі „Діла“ мабуть зовсім не здивуються, коли прочитають, що париский кореспондент їх щоденника відвідав у хвилині, як у Відні рі- шилася вже державна доля Карпатської Укра- їни, проф. Рене Мартеля, автора знаменитого твору про Карпатську Україну, твору, що при- чинився до популяризації проблеми Карпат- ської України у цілій Західній Європі та який став майже офіційним документом для всіх західно-європейських дипломатичних канце- ларій.

Із своєю питомою чемністю проф. Мартель витас мене і наша розмова відразу сходить на найактуальнішу сучасну українську проблему — проблему Карпатської України.

— В мене та сама надія, що й у всіх укра- їнців — каже проф. Мартель. — Хоч dokonana розв'язка для Карпатської України є ще дуже неповна та не відповідає справедливо- сти, все таки зроблено великий крок уперед. Український нарід відроджується. Його націо- нальна свідомість здобула першу позицію. Во- на силоміць вдерлася на міжнародний терен. Тому довершений поступ є величезний.

— Чи маєте враження, Пане Професоре, що це відчуває вже Париж?

— Без сумніву. Вже більше, як десять ро- ків я боровся у Франції, майже сам, як фран- цуз, за права України і щоб повернено спра- ведливість українському народові. Чи маю вам ще раз повторити мої труди та мої зусилля? Ви їх знаєте. Чотири роки тому я мусів звести важку боротьбу, щоб прийняти тут... наголовок мого останнього твору про „Підкарпатську Русь“, бо вимагали: „Підкарпатська Росія! Я мусів доказувати, що цей термін не відповідає ні історичній правді, ні етнографіч- ній та мовній дійсності. Я мусів сизуватися на- уково доказувати цю очевидність. Але читай- те нині наші великі щоденники у Парижі. Нема вже ніякого питання Росії чи Руси. Говорять тільки про Підкарпатську Україну, про Кар- патську Україну. Це слово дня. Який великий шлях пройдено в кількох тижнях!

— Але чи можете мені сказати, чому укра- їнська справа зустрічала досі тільки трудно- шів у Франції?

— Є багато причин; головна — це нещас- на політика союзів, що сьогодні у нас у повній ліквідації. Треба теж, на жаль, рахуватися з традиційним незнанням географії у французів, стан, що триває вже майже ціле століття. Таке не було у XVIII-ому столітті, ні за Наполео- на. Однак цей факт добре використали різні чужинські пропаганди, добре озброєні, мето- дично кермовані та завжди діяльні. Хоч яка велика сьогодні моя надія, однак вона не за- слонює мені потреби нової боротьби, яку треба буде звести, щоб вкінці перемогла правда.

— Але скажіть мені, будь ласка, чи Ви віри- те в успіх цієї боротьби?

— Так, я вірю в динамізм українського народу. Я вірю в його гарну молодь, якої най- шалхотніші представники прийняли на себе в ім'я цього ідеалу всі жертви. Я самі про- нисмо деякі вислови проф. Мартеля з уваги на львівські пресові умовини. Треба вимагати права та справедливості. Живемо в добі сил- них. І я вірю, що французський нарід вкін- ці це зрозуміє. Він відчує, що сорок мільо- нів українців мають право до життя, право на національну екзистенцію. Це єдиний вели-

кий наріз, якому в нашій добі, в т. зв. добі свободи, не дали права на самооприлюднення. А якщо вагатимуться ще й далі кризати, йому не право? То нехай візьме його сам, без вагання, по мужеськи. Прийшла пора!

— А що діятиметься тоді у Парижі? — питаюся.

— Спершу гаядінуть зі здивуванням, як ділає Ваш наріз. Описав прийде подія і разом з ним симпатія. І тоді небагато тяжітимуть всі ті брехні продажної пропаганди, всі ті малі комбінатії, важкі на один тиждень. Тоді побачите, як об'являється до Вас приятелі. Що кажуть? Вони вже біжать! Будуть швидко, будуть єдині!

Прощаю проф. Маресі — та викладку на гамірни париську аудиторію. Продавець газет рекламує глибоким басом свій паперовий тонар: „Парі - Суар", „Ле-Сентран", „Ле-Суар", „Резольта де Вен" — „Віденські висліди"! Дня 2. листопада 1938 р. — в 20-ті роковини галицького та захарпартського звизгу — малий, не дуже сильний, а все таки новий початок державного життя українського народу на Закарпатті.

Юрій Студинський.

з польської преси.

„Положення каже дивитися тверезо на дійсність“.

„Слово Народове“ (ч. 317, з 6-го листопада н. р.) теж накликає до того, щоб „дивитися дійсності в лице і не кормитися оманами“. Бо що до Закарпаття, то

чи ця країна буде під господарським оглядом життєздатна, це справа без значення, чи чеки захочуть Русь затримати чи з неї евакуйовувати, це теж не рішатиме. Рішальними тут будуть інтереси і воля Німеччини, яка через розбір Чехословаччини добула в середній Європі становище рішальної великодержави. Наші записки чехофобів, які так наївно тріумфували з приводу розпаду Чехо-Словаччини, не здають собі ще справи з наги зміни, які здійшлись. В порівнянні з умовами буття, які чекають тепер держави середньої Європи, стан зперед р. 1938 виглядатиме, як стан вимірної безпеки.

Автор статті доказує, що Карпатська Україна може стати в руках Німеччини атомом у великій грі за приєднання Мадярщини до акцій в напрямі Балкану, або за приєднання Польщі до акцій в напрямі Дніпра. Але щодо самої Карпатської України автор пише:

„Не перебільшуймо господарських невідат обсягів Русі. Навіть країна під го-

сподарським оглядом упосліджена може існувати. Крім цього, — читаємо саме, що твориться товариство сперт на німецькі капітали для господарської розбудови Підкарпатської Русі. Статут цього товариства опрацювали нібито при участі маршала Геринга. Мають там повстати шляхи биті, асфальтові, автостради і залізничні. Не так труднощі перемагала вже техніка, озброєна в капітал, як труднощі, що виривають із фізичної будови Підкарпатської Русі. Гори, анархістичні, мусля, тяготи і людини до Мадярщини — все те тільки перешкоди. Вони можуть загнати слабу волю. Але де де могутня воля, там перешкоди зникають“.

„Слово Народове“ ще не знає, чи у Карпатській Україні діятиме могутня воля. Але на всякий випадок не радить польському громадянству вірити в те, що Карпатська Україна сама розлетиться, або що її доля залежить від Мадярщини і Польщі. „Ще багато річей — кінчить автор — не добає наша прилюдна опінія, яку присипають гримі фанфари оптимізму. Теперішні ситуація намагає дивитися тверезо на дійсність“.

Карпатська Україна і німецька політика.

„Газета Польська“ (ч. 309 з 10-го листопада н. р.) змістила статтю свого закарпатського кореспондента, Казимира Смогожевського з Будапешту п. н. „Після віденського рішення“. П. Смогожевський каже, що Гітлер, як арбітр у справі мадлярсько-чехо-словацько-українського кордону не міг стати на історичному принципі і приєднати Закарпаття Мадярщині, коли ще так недавно на етнографічній засаді він відібрав Сучаки від ЧСР. Але рішення — міркує п. Смогожевський — в данім випадку, тобто в випадку мадлярсько-українського кордону не було правильне і доцільне, бо „в цій справі крім етнографії та історії має велике слово географія й економіка“.

„Постулат історичних границь — пише п. Смогожевський — якщо він не покривається з нинішніми вказаними етнографії або географії, нерешаний. Про нову мадлярсько-чехословацьку границю рішила етнографія. Тому, що пп. фон Рібентроп і Чіано ступили у Відні на ґрунті етнографії, мусили залишити словами Ватиславу і Нітру, але мусили віддати мадлярам Кошиці, Ужгород і Мукачеві. Втрата Кошиць для словаків під чутливим оглядом так само болюча, як у свого часу болюча була втрата Вильна для литовців. Але в обох випадках рішав факт, що словаки були і в меншості в Кошицях, як литовці у Вильні“.

Що торкається економічної сторони рішення віденських арбітрів, то — пише далі п. Смогожевський —

„Втрата Ужгороду й Мукачеві була б для русинів ще болючіша, ніж мала бути втрата Кошиць, бо вона засуджувала б мешканців гірських долин, що залишилися при Чехо-Словаччині, на безнадійну, блиску ніж долю, нужду. Треба знати з одного боку правдиву будову цієї країни і з другого його геополітичне положення в рамках значно ширшого регіону, щоб зрозуміти, що плану будови захисничих ліній на довгий простір як теж і катастроф, що мали би бити між границями Польщі і бачити „остаточною“ в тому місці мадлярською границею, нерешані. Коментуючи віденське рішення „Нос-Фронт-Прессе“ написала в редакційній статті з 4. в. м., що внутрішній дохід і збутованих тут шляхів битих і звільнених, вразно-

вказує, що не тільки Підкарпатська Русь але й східна Словаччина — це тільки „Дурхантсегібіт німцем Полон унд Унгари“. Бідніше, єдиними багатствами Підкарпатської Русі є дерево і сіль, тобто сировина, яких бракує Мадярщині; Русь терпить на велику нестачу харчевних засобів, яких у Мадярщині подостатком і вони дешеві; арешті тільки на Мадярщині бандоси з Верховини знайдуть працю і заробіток, що

Що значить ця назва?

Під таким наголовком „Гонец Варшавський“ ч. 309 з 10-го листопада н. р.) містить таку власну телеграму з Праги:

„Частина чеської преси взяла вже якийсь протипольський курс. Одним із проявів цього явища є те, що на сторінках чеської преси щораз частіше з'являється термін „Карпатська Україна“, яким заступили до теперішню назву „Карпатська Русь“. В цьому веде перед очима аграріїв „Венков“, який в довгій статті під наголовком: „Не можемо покинути Карпатської України“, твердить, що ця країна заселена українською людністю, якої пів мільйонів живе у Польщі“.

Реакція „Гонца Варшавського“ при словах „пів мільйонів“ поставила знак запиту. Правильно, як чеський журналіст може пуска-

власкити їм перетримати зиму. Спільний інтерес очевидний. Хто має сумнів — нехай зорганізує на Русі плебисцит“.

Не маючи вже найменшого сумніву, що „екополітика“ вимагає, щоб Карпатську Україну прилучили до Мадярщини, п. Смогожевський затурбувався трохи німецькою політикою в тісноті:

„У зв'язку з дипломатичною боротьбою за нову північну границю Мадярщини, деяких органах закордонної преси з'являються голоси, які твердять, буцімто Німеччина хотіла втримати Підкарпатську Русь як автономну країну в межах союзової чехо-словацько-руської республіки, бо та Русь мала би бути якимсь „Піємонтою“. Який справді були такі німецькі наміри і який у Берліні вплив на життєздатність Русі обтяженої такою місією — німецька дипломатія напевно знайшла би спосіб „зрутувати“ для Русі Ужгород і Мукачеві або принаймні одне з тих міст. Але видні ніхто позавини у Берліні тієї справи так не ставить, ані в життєздатність „Піємонту“, не вірить, коли оба міста віддали мадлярам. Але якщо навіть хтось у ту життєздатність вірив — мусить зрозуміти, що після рішення, яке западо в „Гольденес Кабінетт“ віденського Бельведеру, розрахунок на ту життєздатність безнадійний. Границі Польщі і Мадярщини біжать на Підкарпатській Русі у віддалі 50 км. у внутрішній лінії. Вони замикають оба виходи цілої низки долин так, якби хто замурував оба виходи забуваної мешкальничими домами вулиці. Тому — на тому візничку — нової границі Мадярщини на довгий час не дасться втримати. Зважаючи на те, що в цих умовах роль географії, щоб границя Мадярщини не пересунулася на хребет Карпат“.

П. Смогожевський чудово нам все те пояснив. Шкода тільки, що не сказав, що та біда людність Закарпаття, за якою він так побивається і за якою побивається уся польська преса, лавинила Італії й Німеччині, що вони засудили її на певну нужду а то й на голодну смерть. П. Смогожевський та його собрати й товариші по пері зі „Слова Народового“ та інших „Гонців Варшавських“ намагалися потішити тих білих закарпатських українців, що так довго не буде, що вони все ж дістануться в мадлярські лабеті, а віденські арбітри та їх преса, як на збитки, твердять, що їх рішення остаточно і Карпатська Україна не асмакує аж більше мадлярських благ. Що це властиво за політика отих віденських арбітрів? А до того просто не знати, кому вірити: віденським арбітрам чи пану Смогожевському і його собратам.

Секретар німецької амбасад в Парижі фон Рат помер.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВИСТУПИ В НІМЕЧЧИНІ.

В середу в год. 16.30 помер секретар німецької амбасад в Парижі фон Рат, що на нього 7. ц. м. вчинили замах жид Гріншпан.

Як стверджує лікарський бюлетень, що його відіслали німецькі лікарі Мюльге і Брандт, в середу рано здоров'я раненого погіршало з огляду на втрату крові. Четверта трансфузія крові не дала помітної поправки.

Піло фон Рата перевезено до будинку амбасад: поховання його в Німеччині. Перед смертю дівав фон Рат телеграму від Гітлера, що зазначував його радником амбасад в Італії.

На вістку про замах на фон Рата, діяло

у Герсфельді до протижидівських ексцесів, що часом палали в синагогу та знищили жидівських крамничів. Поліція привернула до Пожеля вибуха також в одній берлінській синагозі, у жидівських мешканцях побилявши.

У Дессау поліція алавила протижидівські виступи.

ЖИДАМ НЕ ВІЛЬНО МАТИ ЗБРОЇ.

Командит німецької політичної поліції Гімлер видав постанову, що забороняє жидів мати зброю, під загрозою концетраційного табору до 20-ох років.

Жидівське питання у Словаччині та в Карпатській Україні.

Уряд Словаччини поробив заходи у справі розв'язки жидівського питання. Щоб устійнити для цілої словацької адміністрації обов'язковий підхід до цього питання, організовано „Централю для жидівських справ“, яку підчинено безпосередньо раді міністрів.

Перший крок цієї централі полягав на тім, що всіх жидів, які без особистих документів перебували на території Словаччини, під ескортою відтранспортовано на область, яка у віденським роземі відійшла до Мадярщини. Зараз після того словацька жандармерія дістала наказ арештувати тих жидів, яких майно перевищує суму 500.000 чеських корон, щоб не допустити нелегальний вивіз капіталів за кордон. Дальші протижидівські охоронні заходи розробляють згадані централь.

Число жидів у Словаччині сягає до 200.000 осіб. Коло 80 відсотків усіх словацьких жидів походить з Польщі і вони прибули туди в часі війни або по війні. В самій Братиславі набилося від вибуху світової війни 25.000 жидів — на 170.000 усіх мешканців. З 4.328 торговельних підприємств у словацькій столиці є тепер 1.800 у жидівських руках. Промисл, лікувальні місця (напр. Піщани), частинно також преса й видів професії мають жидівських підприємців, шефів та урядовців. „Словенська Правда“, офіційний братиславський уряд, дораджує жидам добре розважити своє нове положення й перестати бути запорою в розвитку словацької держави.

Частина словацьких жидів і також жидівські втікачі з Австрії, Німеччини, Румунії, не

кажучи вже про польських жидів, що мешкали на території Чехії, Моравії та Словаччини, рушили були зараз після чесько-словацької катастрофи на Карпатську Україну. Надії отих жидів на карпатське Доралло зросли сильно після відомої акції за спільним польсько-мадярським кордоном. Як заплату за промаларське становище хтось обіцявав жидам віддати Закарпаття як терен заселення й економічної експлуатації. В Ужгороді та Мукачеві нагромадилось наслідком того кілька десятків тисяч чужих жидів, що пильно вправлялися в мадярофільський агітації.

Тепер, після віденського арбітражу, оті нещасливці швендяються розчаровані й розбиті з бебехами і клітками з курми, як бібліяні жиди по пустині то сюди, то туди, і вносять хаос в евакуацію; вони роблять саме той хаос, над яким уже третій день ломить руки привиклий до ладу, порядку та законности кореспондент ПАТ-а. Але непервність щодо майбуття жидівських імігрантів на Карпатську Україну, які — як відомо — мали бути найпевнішим „плебісцитовим елементом“, вже нині кінчиться. Мадяри займають саме нині признану їм у Відні область Закарпаття разом з новими, легко набутими, безпашпортними громадянами Ужгороду та Мукачева. А в самій карпато-українській державі жидівське питання буде розв'язане справедливо й гуманно, згідно з державним інтересом та в користь автохтонних жидів.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

З української преси.

Чи існує у нас боротьба з Церквою?

У „Новій Зорі“ з 3-го ц. м. находимо на першому місці статтю Преосв. Хомишина, яку передруковуємо без найменших змін, разом з наголовком:

З ОСТАННІХ ЛІТ. МОЇ СПОМИНИ І РЕФЛЕКСІ.

Дня 19. жовтня с. р. явилася у мене делегація станиславської інтелігенції і просила мене о відправу Молебня в катедрі, як також розпорядження відправи Молебня в дієцезії за український нарід в дні 1. листопада с. р. Для підкріплення свого прохання одні з делегатів навіз слова одного селянина, котрий сказав: „Молімся кожний зокрема, молимося спільно“. Яке я заняв становище в тій справі, уважаю неважким подавати до прилюдного відома.

По відході делегації в мені збудилися прикрі спомини і гіркі рефлексії. І так: коли в падолисті 1918 р. настала українська влада в Станиславові і коли мали зачатися засідання Національної Ради, себто українського союму чи парламенту, прийшов до мене бл. п. мітрат Гордієвський і сказав мені, що ніхто не просив о відправлення Служби Божої з нагоди відкриття Національної Ради та заразом запитав мене, чи не можнаб оголосити Службу Божу, хоч ніхто не просив. На те я відповів, щоб оголосити афішами про відправлення Служби Божої в катедрі в означені дні і години. Уважав я се за вказане бодай для людського ока, бо навіть іновірці при важних подіях звертаються до Бога, а погани до своїх божиц, тільки атеїсти не хотять нічого чути про Бога. І я сам відправив Службу Божу, але майже в пустій церкві, а на крилах призначених для репрезентації українського правительства не було нікого, крім одного секретаря почт.

Українське учительство стануло тоді майже одною лавою проти Церкви і на зборах у Станиславові ухвалило викинути науку релігії зі школи...

Селяни зачали вже подекуди гонити „попів“ з парохій, а як і не виганяли, то займали заряд в церквах, або диктували священникам свої „права“. Одна делегація селян домогалася від мене, щоб забрати священника з села, бо не ручить за його життя, значить, парохіяни готові були його убити.

Національна Рада ухвалила постанову чи проект: забрати всі церковні добра і то без викупу.

Не хочу більше над тим розводитися. Показалося понуре душевне нутро в нашій народі, головню нашої інтелігенції. На цілій лінії виповіджена була війна Христу Богу і Його Церкві...

І українці самі завалили свою державу за збручем і вложили свою ший в ядро больше-

вицьке, а тут в Галичині ми всьо соромно прогнали і то з власної вини, бо ми артисти в нищенні себе самих.

Прийшла Польща 1919 р. За часів польської держави в 1925 р. перемиські інтелігенти „правовірні католики“ внесли жалобу до Апостольського Престола на свого Епископа. В тій жалобі між іншим написали: „Якщо ми малиби свою власну державу або хочби її заряд, то се го рода Епископи ні хвилинок не моглиб удержатися на своїому епископському престолі“. Св. Конгрегація Східної Церкви відповіла між іншим, що хоче вірити, що навіть підписані на скарзі, котрі подають себе в совісті за християн католиків, не розуміли, або не звернули уваги на темні, нестерпимі і негідні вискази, як от висше подані. Се був делікатний полічник для „католицького“ громадянства в Перемішлі. Польська знов держава не прогнала „се го рода“ українських Епископів, але своя власна держава булаби прогнала своїх власних Епископів.

Ті спомини викликали в моїй душі питання: Чому Христос нас карає такими тяжкими допущами і чому нам, такому численному народові, не дозволив мати свою власну державу? Чи не тому може, щоб заховати у нас ще Церкву, в котрій люди доброї волі моглиб визнавати свою віру і спасати свої душі? Бо коли булаб своя власна держава, то вона найперше розторопилаб у нас Церкву, а відтак сама завалиласяб, або коли існувалаб, то деспотично гнобилаб Церкву!

Кінчу мої спомини і рефлексії висше наведеними словами селянина: Молімся кожний зокрема, молимося спільно за нещасний український нарід, але не для політичної чи патріотичної демонстрації, а молимося за надприродної віри і в покорі, щоб Христос Спаситель відняв від українського народу, а головню від його проводу, душевну сліпоту, котрою за Божим допущом той провід поражений. Молімся, щоб Христос Спаситель дав нам розуміння нашої дівачкої і зарозумілої гордості, щоб ми побачили, пізнали і відчували наші злочини і кривди, заподіяні Христу Богу і Його Церкві, щоб ми в ширім каїнні Христа перепросили і принесли Йому казноситьбучинення й експіацію.

Дано в Богородчанях дня 30. жовтня 1938 р.

Григорій Хомишин

Станиславський Епископ.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

„Спомины і рефлексії“ Преосв. еп. Хомишина ми передали цілістю з уваги на тематику та автора. Робимо це свідомо, не вважаючи на те, що вони страшенно прикри та що можемо стрінутися з докорами з приводу їх передруку. Лаємо ним змогу нашим громадянам, які любе-

тять внутрішньо-українські відносини зперед 20-ти літ, полинути туди споминами та пошукати в них потвердження або заперечення міркувань еп. Хомишина. Самі вважаємо, що 1) уваги еп. Хомишина про ворожість чи байдужність українського громадянства супроти Церкви в часах українського визвольницького здвигу є що-найменше односторонні та сильно переяскавлені; 2) ніяких часів ані відносин не можна міряти міркою зперед 20-ти літ, особливо теперішніх часів, в яких переважуються події, родяться і гинуть суспільні течії та змінюються не тільки широкі настрої, але й перероджується психіка мас; 3) фактом є, що побоюється і привязання до своєї Церкви та віри саме в останніх роках сильно в українському народі у Галичині зросли і доказом цього є хочби те, що ніколи ще ніякий митрополит гр.-кат. Церкви не мав такого великанського та всезагального авторитету в народі, як теперішній, та що проти гр.-кат. Церкви і її духовенства не веде тепер боротьби ані одна українська національна партія, ані група. Всі українські партії, групи і течії станули на становищі, що гр.-кат. Церква є з національного погляду чинником наскрізь позитивним, будуючим і творчим і тому, абстрагуючи від свого віроісповідного світогляду, всі вони Церкву підтримують. Фактом є, що напр. колишнє „протипопівство“ наших радикалів та їх боротьба, з „клерикалізмом“ припинилася, або бодай втратила своє первісне вістря; на всіх богослуженнях з приводу історичних роковин (1-го листопада і т. д.), на панакідах по визначних діячах і т. п. — є присутні представники всіх партій, груп і течій — також радикали й есдеки. Як дуже зросло у нас значіння Церкви — яскраво свідчить про це інструкція КПЗУ, яка — покликуючись на напрямні VII-го конгресу комінтерну — доручає своїм членам втискатися навіть до церковних браств і Марійських дружин, щоб їх захоплювати в свої руки та в догідному моменті розложити.

Тому на нашу думку, песнізм Преосв. Кир Григорія не має підстав в існуючій актуальній дійсності, так само, як не слід може розмакувати цілей та інтересів української нації і інтересів греко-кат. Церкви

1-листопадові свята.

ГОРОДОК.

У вівторок 1. ц. м. в год. 10-й рано о. дек. Е. Роздольський відправив в асисті о. В. Чопея та о. О. Квіта і діяконів: о. Шараневича і абс. богосл. М. Павлишина торжественну Службу Божу в наміренні українського народу. Гарну проповідь виголосив о. дек. Е. Роздольський. Службу Божу закінчено многолітнім українському народові і відспіванням „Боже Великий Єдиний“. По полудні о. О. Квіт відправив молебен до Пречистої Діви за краще майбутнє українського народу. Опісля відбулися святочні сходи членів чит. „Просвіти“, які відкрив голова о. О. Шараневич. З черги інж. О. Сідельник виголосив реферат про листопадові роковини. Сходина скінчилися відспіванням національного гимну.

НАДВІРНА.

З нагоди 1-листопадових роковин о. Шевчук відправив у вівторок 1. ц. м. Службу Божу, підчас якої співав хор під управою м-ра Стефанюка. Вечором відбулися святочні сходи в селі чит. „Просвіти“, на яких гарно обдуманий реферат виголосив б. старшина УГА М. Дем'ячук. З черги мішаний хор під управою м-ра Стефанюка і мужеський хор Т-ва „Зорі“ відспівали вязанку народніх і стрілецьких пісень. Сходина скінчилися відспіванням національного гимну

ВСІ СЛОВАКИ ОБЕДНАЛИСЯ В ОДНУ ПАРТІЮ.

Всі словацькі партії злилися з народньою партією о. Глінки, в одну організацію. Представники всіх давніших словацьких політичних партій видали спільний маніфест, в якому повідомляють, що рішили зєдинитися в одну „Партію Словацької Національної Єдності“. Хто спротивиться одностій волі словацького народу, той стане його зрадником і нарід з цілою безоглядістю виступить проти нього — стверджує маніфест. Партія о. Глінки як партія словацької національної єдності є єдиним представником волі словацького народу.

Цей маніфест відчитав перед мікрофоном радіо словацький прем'єр о. Тісо.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“!

Жіноча сторінка.

Наші тихі героїнки.

Багато їх. Та ми їх не знаємо, хоч і ходимо коло них та говоримо з ними щоденно, нераз нарікаємо на них чи буваємо з них незадоволені. Але ось саме вони в останні бурхливі дні нас дні виявили себе справжніми героїнками. Це наші продавчині у крамницях.

Я бачила і говорила з кількома яким довелось брати чинну участь в обороні тих крамниць, де працюють. Треба подивляти той спокій і навіть часто веселий гумор, з яким оповідають про те, що нераз і їх життя загрожувало. Знають вони, що одній з їх товаришок зломили обійчик, другу поважно потовкли, третю замкнули в облітній нафтою крамниці і їй загрожувала небезпека задушитись або згоріти, якби не вдалось було погасити вогню або якби не наспіла мало правдоподібна допомога. Але не зважаючи на те, йдуть вони щоденно до своєї праці і відчиняють свої крамниці вже десь в сім'ї годині ранку, а то й раніше, коли ще майже нікого на вулиці нема і коли вони цілком беззахисні. Не тратять вони притомності, не счиняють непотрібно паніки, нераз своїм спокоем збивають з пантелику і самих напасників.

— Був то дуже елегантний і пристійний хлопець — оповідає з неселим огником в очах одна така молоденька героїнка. — Поводився дуже нечисто і я з того міркувала, що хоче зробити бешкет. Вичекала відповідної хвилини, чемно відповідаючи на його задиркуваті слова, а потім вибігла на вулицю і почала кликати на допомогу. Прибігли дві товаришки з сусідньої крамниці і пляшками з молоком помогли відігнати напасника"... В тій крамниці вже попереднього дня була поважна авантюра.

— Їх було вісьмох і кинули в мене вагою, а я була сама у крамниці. Та коли вони облили нафтою прилавок і запаливши її вибігли з крамниці та засунули за собою ролету, я кинулася гасити руками дерево, що починало тліти — оповідає друга.

— Вбігли виваживши рулету з вулиці і бічними дверима з коридору. Було їх багато, а я сама. Побили все і мене кілька разів вдарили... А пан директор ще потім сварив, що не вміла оборонити крамниці. Щож я одна можу зробити проти десяти чи й більше мужчин? — побивається третя.

Чи треба ще якихсь ілюстрацій чи фактів? Чи сама собою не хилиться голова в пошані перед тією нашою жіночою молоддю?

А пригадаймож ще й те, що щеж переважно ті наші дівчата, що придбавши матуру з різних причин не попали до високих шкіл чи не знайшли якоїсь бюрової чи іншої, може відповіднішої, праці. Працюють вони за марні гроші — ох, як-же марні! Часом вірити не хочеться, коли довідуєшся, яку платню вони дістають. І за цих 40—60 зол. працюють ціліснічний день та ще й у неділю. Кілько то нераз доводиться їм вислухати різних докорів і несправедливих закидів, що повільно чи незручно обслуговують — тоді коли вже перемучені ноги не тримають, коли бідна голова гуде і тріщить. А вони привітно усміхаються і виїшавши з праці ще нераз і доучуються чи десь йдуть до товариства.

Ось про цю молоддь можемо сміло сказати, що вона творитиме наше краще завтра. Не голосними словами і великими ділами, але дрібною, совісною працею та бадьорістю духа

Балачки про моду.

Цього сезону мода має одну добру для нас примету. Вона намагається допомогти нам грохи ошаджувати і тому подає нам багато способів комбінувати різні матеріали. Тут найчастіше маємо комбінацію різних кольорів. Як воно не дивно, але найулюбленіша комбінація — чорна з бронзовою. Здавалосьби, саме це зіставлення кольорів мало ефетовне, а всеж відповідно уложене воно дає гарний ефект. Також чорна з фіялковою чи зелена з червоною — це незвичайна комбінація, але модна.

Також багато комбінацій буває з матеріалів різного виробу, що часом теж доволі дивовижне, але всеж тих комбінацій багато і хто хоче ві старій суконки зробити цілком модну, мусітиме ці комбінації взяти на увагу. Звичайні суконки з вовни комбінують з оксамитом. З оксамиту може бути краватка, кишені, різні обшивки, аплікації, камізольки чи паски. Звичайно в такій комбінації беремо матеріали того самого кольору, але тому, що оксамит дає завжди глибший, густіший тон, то і кольорова комбінація виходить досить ефектовна.

Вовняні суконки комбінують та прикрашають шкірою. Чи це буде замша чи лискуча шкірка, але даємо її звичайно небагато. Є тепер чові вовняні матеріали, що прегарно імітують замшу. З них робимо або касаків суконки або гарсонки. Суконки з цього матеріалу часто

прикрашені чи комбіновані з лискучою шкіркою.

Шовкові матеріали комбінують з узористими чи вишиваними матеріями або коронками, а ці найчастіше вовняні. Можна дати чи камізольку, чи рукави, чи різні прикраси з відмінного матеріалу. Також різні ширші пояси з двох комбінованих матеріалів модні. Дуже люблений при комбінуванні є новий матеріал, що вже про нього мода від давня забувала — рипс. Ним не тільки прикрашають суконки, але з нього шиємо й цілі блузочки.

Та вже правдива анархія „комбінацій“ панує у верічних туалетах. Тут уже дуже часто бачимо комбінацію не двох кольорів чи матеріалів, але кількох разів. Оксамит, тафта, тіль чи коронка дуже легко миряться на тій самій суконці. Різнокольорові вишивки чи аплікації з різного матеріалу на одній суконці зовсім не дивні.

Ця мода нераз допоможе нам цього сезону виїти з матеріальних тарпатів та бути елементами, але треба пам'ятати одне: у всьому мусить бути межа і головний успіх тут залежатиме від нашого смаку, що зробить з нас або дійсно модних, елегантних пань, або правдиві почудли, що за очі кожного хопатимуть, та викликуватимуть у кожного усміх. Тому обережно!

Рита.

Принагідні косметичні зауваги.

Багато пань їде за вимогами моди й фарбує чи відбарвлює собі волосся. Але кожна з пань повинна заперд добре поміркувати. Ця мода дорога, бо вимагає сталої контролі стрижки. Нема нічого огидливішого, як при ясно золотистім волосся показується коло голови темний круг і мильня веім, що краса волосся штучна. Це не дотримається закрити, бо волосся, що відростає видно при кожній зачісці. Отже або — або. Задоволюєся природною красою волосся або дам собі краску змінити, але тоді часом мене правильне відвідування стрижки і сталій видаток.

Якщо жодна з пань підмалює трохи уста, то повинна це робити аж до тім, як одягнеться, бо при одяганні краса з уст легко порокоситься на ясну суконку чи блузочку і такі червоні плями тижко пускають. Де-

які пані мають спеціальні тустки з батишту чи шовку, якими закривають цілу голову й обличчя. Їх замилюють під бородою. Тепер можна вже відважно убирати всяку сукню, навіть ту з найменшим вирізом, без страху, що амліоса чи пудер з лиця або шматка побуриться чи порамить нам суконку.

Щоби краї ясної блузочки чи суконь не бривалися так скоро, добре припудрувати собі шия білим рижовим пудром. Увага! Борода не треба тим пудром пудрувати, бо шия від неї відбита би опісля, як стара й поморщена.

В літі часто таксамо, як восени зміняємо краску пудру, відповідно до того, як нам темніє чи ясно пера. Але не забуймо при тім зміняти також пудер в пудринці у своїй торбині.

Ль-Ко.

Крем
малістра
В. ПАЗЬІЗЕРСЬКОГО
усуває радикально
жеснянки

НАЛИНА
№ 1

Крем
Halina № 2
(віятовстий)
пленає цюру,
хорошить перед
зморщинами
і їх усуває.

Плями і т. п.

Кілька рад.

Часом не можна засунути шифляди чи то в столі, бюрці, шафі чи деінде. Натріть тоді боки милом або свічкою.

Якщо ви маєте сиве волосся, а хочете, щоб його відтінь була жива і лискуча мов срібло, посипте його гречаною мукою, а потім вичешіть шітками до волосся. Раз на місяць мийте водою з відвару панями, а сполокуйте водою з синьою, такою, якою синить білизну.

Щоб стементити волосся на темно-каштанове, сполокуйте його виваром з горіхового листя у пропорції: 200 гр. листя на 2 літри води. Цей вивар також добре впливає на зміцнення коріння волосся.

Коли якась страва пересолена то її можна урятувати докинувши до горшка сиру бараболу розкряну на більші кусні.

З нашої хроніки.

ГОСПОДАРСЬКІ ПОКАЗИ.

Один із останніх господарських показів був присвячений відживі дитини. Тому зявилось багато матеріалів, що хотіли раціонально годувати дитвору. Правда, одинаки часто вередують. Це й є причина, що діти назагал мало живуть. Але саме це обговорила основно п. **Наталка Гаврих-Костецька**.

Наші діти мають відживи подостатком. Та не завжди вона різноманітна, а це є головна причина того, що діти не хочуть їсти. З другого боку віджива не все раціональна, отже сам організм її не прагне. І так діти значайно переживлені білком і вуглеводними, але за мало дістають вітамінів і мінеральних солей. Референтка пояснила докладно, в яких харчів знаходяться ці складники. Присутні ставили ще різні запити. Спеціально цікавили всіх ябля, що їх тепер лікарі не поручають надто багато їсти дітям.

Наприкінці п. Гаврих-Костецька перевела мизну дитячих страв. Передовсім виконала січечник із шпінату й присмажила скоро на товщі. Потім познайомила присутніх із мало відомою зимовою городиною, а саме сальсефією. Це грубі, черні корінці, що цілу зиму спочивають у землі під снігом. Зварені в воді й политі маслом смакують як шпараги. Далше корисною стравою для дітей є потривка з грасіни, себто молочка, що знаходиться при теличій грудині. Це молочко скоро вариться і воно дуже легко страване.

Добре смакував також молочний кисіль із баваліями. Заваривши пів літри молока з цукром до смаку, референтка розколотила окремо 7 дгг. бараболої мукі в дрібці зимного молока і розварила це з рештою молока. Додала 20 дгг. фіг, покращених на дрібні куски. (Замість того можна додати роданики, міддаль або горіхи). За хвилину це стужило й дуже асим смакувало. Можна подавати з овочевим соком або конфітуром.

БАЛЬЗАК

Утрачені ілюзії

ПОВІСТЬ У 2 ТОМАХ

Кар'єра і трагедія талановитого журналіста. Париж газет, видавців, великосвітських салонів, лихварів і мистців перед 100 роками. Театр і його куліси. Інтриги, гроші, слава і порнаві ідеалістів.

ЦІНА 4.— ЗОЛ. ЗА 2 ТОМИ.

Дістанете у Видавництві „Діло“, Львів, Ринок 10, або у всіх книгарнях краю.

Присилайте передплату!

Куди веде нова границя Карпатської України.

Підробіне устаткування границі між Мадярщиною та Карпатською Україною, переведе спільна демітаційна комісія, яка радить у Будапешті. Покинуте можемо подати лиш нарис цієї границі на підставі списку місцевостей, що у двох останніх днях евакуації перейшли до Мадярщини.

9. ц. м. до Мадярщини перейшла полуднева Мукачівщина з такими місцевостями: Малий і Великий Гут — Яношево — Кідош — Каасово — Оріснійово — Керестур — Вилко. Із більших місцевостей до Мадярщини перейшли: Beregів та Вилко.

10. ц. м. перейшли до мадярів такі місцевості у смузі Ужгород—Мукачів: Бишта — Великий Казимир — Велити — Баранч — Кучани — Ковчани — Драгів — Кришів — Мадьорош — Вашківці — Йовра — Ужгород — Радванка — Драви — Великі Рейовці — Велика Добронь — Баркасово — Житина — Ключарки — Нове Село — Вижні Ремети — Шаліники — Матієво — Чома — Чорний Ардіа. Мадяри обсадили Ужгород, Мукачів та залізничну станцію Махатини.

У цьому розмежуванні замітно, що границя підходить вузьким поясом до Ужгороду і відтак гостро заломлюється на полудне аж до Баркасова. Відтак границя знову вузькою шийкою підходить до Мукачева, залишаючи його північне передмістя Розингово (положене за Латорицею, получене зі середнім мостом) по українському боці. З Мукачева границя знову повертається круто на полудне і щойно від Матієва веде на полудневий схід до Чорного Ардова.

Із наведеного списку виходить, що мадяри дістали лиш частину долів. Яку вартість матимуть для Мадярщини нові здобутки, найкраще ілюструє те, що напр. Ужгород і Мукачів страждали зовсім получення гостинцем, який майже в цілості залишився по українському боці. Покищо невідомо теж, чи Мукачів матиме залізничне получення з Мадярщиною та Ужгородом, бо нова границя мабуть перетне той шлях під Страбичевом. В кожнім разі нова границя поставить оба ті міста в ряді третьорядних провінціальних містечок, без ніякого господарського й комунікаційного значіння.

Куди поведуть нову залізничну лінію в Карпатській Україні?

Прасякий „Венков“ у довгій статті висловлюється за фінансовою помічю для Карпатської України та за будовою залізничної лінії, яка сполучила би Карпатську Україну з Заходом.

Вона переходилаб через міста: Гумєнне, Сину, Сваляву, Довге та Хуст.

Альгоголь і тютюн спиноють умовий розантом людини.

Праця в новій столиці йде поавильним ходом.

Пресова канцелярія карпато-українського уряду повідомляла через радіоислани, що уряд Карпатської України налаштував уже в новій столиці Хусті правильну працю і полагодує не лиш важкі, але й менше важкі справи, що їх у перших хвилинах евакуації годі було поладати. Влада Карпатської України з прем'єром о. Волошином здержує постійно повний зв'язок з усіма околицями краю та з усіми адміністративними одиницями.

Хвиля обурення, що огорнула була громадянство після повідомлення, що Ужгород та Мукачів відходять до Мадярщини, не завдяючи на великий жал та огірчення, які ще залишилися, заспокоюється. Нова столиця Хуст горда тим, що дала приміщення вісьм своїм синам.

Мовчки присягаємо — говорив спікер — що ніколи не зречемося втраченого. Працею відбудуємо все те, що ми втратили. Вірні сини народу покинули столицю з жалем, але рішені

вернутись ще до неї. В Ужгороді залишилися тільки зрадники, які крім того, що ссали нашу кров, ніколи не мали й не мають нічого спільного з нами. Неодні із них продовжували свою одну працю підчас недавніх світлих подій. На часті для нашого народу — хвилина викинула їх справжнє обличчя. Тепер ми позбулися Фенікисських і Вродіських агентів. В очищеній від зрадників країні служимуть вірно своєму народові українці й руські, які, як славляни куди більше зв'язані з українським селянином, робітником та інтелігентом, як із малярськими графами та баронами. Перед нами перспектива ясної будучини, хоч важко нині відгадати, коли вона настане. Те, що перше йшло у користь чужих, тепер піде тільки у користь своїх.

Наші вороги і зрадники згинуть, а вірні сини нашого народу твердо працюють в користь загалу й нащадків збудують кращу будучиність.

Три проекти поділу Палестини.

Уряд відкинув можливість поділу Палестини.

У середу в год. 4-йго пополудні оголосили в англійській парламенті звіт палестинської комісії Вудгеда. Цей звіт дає подрібну аналіз плану поділу Палестини згідно з проектом королівської комісії Піла.

Комісія Вудгеда одностайно відкидає проект поділу, що його пропонує комісія Піла (у липні 1937 р.). Комісія є тої думки, що колиб уряд хочів перепроводити поділ Палестини, то у ніякім випадку основою до цього не може бути проект комісії Піла. Перезабачуючи таке становище уряду, комісія Вудгеда подала два інші проекти поділу Палестини.

СЛАБІ СТОРОНИ ПЛАНУ ПІЛА.

Головною причиною, задля якої комісія Вудгеда відкинула проект Піла, є територіальні труднощі та труднощі з населенням. А саме: згідно з проектом Піла:

а) У проєктованій жидівській державі мешкалоб 295.000 арабів на 304.000 жидів.

б) 4/5 території жидівської держави булоб власністю арабів.

Щ дві обставини противорічать планові Піла, в якім він передбачує, що у жидівській державі малоб бути якнайменше арабського населення та арабської земної власності.

в) Переселення арабів з жидівської держави та обмін населенням, на думку комісії Вудгеда, неможливі.

г) Неможливо — як це проектував Піл — відлучити до жидівської держави Галилею з її майже виключно арабським (30.000) населенням та арабською земельною власністю.

ГАЛИЛЕЯ І СВЯТІ МІСТА ПІД БРИТАЙСЬКИМ МАНДАТОМ.

Другий проект комісії Вудгеда, це змодифікований план Піла. Згідно з цим другим проектом Галилею не можна прилучити ані до жидівської ані до арабської держави, а треба її прилучити до англійської мандатової території. План цей противиться прилученню до жидівської держави деяких територій у південній Палестині з арабською більшістю та порту Гаїфи, бо — як зазначає комісія — це становилоб небезпеку для обох держав. Проект відкидає також жидівське прохання, щоб до жидівської держави прилучили також частину єрусалиму Шані прости святих місць залишитись під мандатною владою.

ТИМЧАСОВИЙ МАНДАТ.

Найкращим проектом уважає комісія Вудгеда третій план поділу Палестини. Згідно з оцим планом під британською мандатною владою залишаються: план північної Палестини та Небев-піддення Палестина. Небев залишається під мандатною владою принайменше 10 років. Получені території будуть під мандатною владою доти, доки жидівська та арабська держави не погодяться або на получення цих терито-

рій до одної з них держав або на створення нового державного організму.

Єрусалим та простори святих місць поділяться на постійне під мандатною владою.

Середущу Палестину, виключаючи з цього округу Єрусалиму, поділять на дві частини. Західна частина буде творити жидівську державу (вузловий пас над морем), а східна — арабську.

На просторах під мандатною британською владою, за винятком околиць Єрусалиму, Гаїфи та Тиберіади, має негайно увійти у життя заборона продажі землі жидам.

Мандатну округу Небев поділять на території змешкані жидівськими та жидами. На перших територіях переведуть деякі обмеження для жидів, на других мандатна влада має обмежити жидівську експлуатацію землі та природних багатств.

Першештво в еміграції на мандатні території матимуть жиди.

МИТНА УНІЯ.

Комісія радить, щоб між арабською, жидівською та британсько-мандатною владою перелести митну унію та порозуміння в ділянці почти та залізниць.

АРАБСЬКО-ЖИДІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ВІРШИТЬ ДОЛЮ ПАЛЕСТИНИ.

У середу видав британський уряд декларацію на тему майбутньої своєї палестинської політики, в якій відхиляє переробний план поділу Палестини. Уряд продовжуватиме мандатну політику та понесе повну відповідальність за порядок та спокій у Палестині, згідно з мандатними постановами. Все таки уряд зазначає, що остаточна розв'язка палестинського питання залежатиме від арабсько-жидівського порозуміння. З уваги на це уряд пропонує конференцію у Лондоні, в якій візьмуть участь з арабської сторони представники палестинських арабів (за винятком терористів) та представники арабських держав на Близькому Сході, з жидівської сторони. Жидівська Агенція. Якби така конференція не довела до остаточного порозуміння, то британський уряд сам рішуть про палестинське питання і ту свою постанову беззапечно переведе у життя.

ЖИДІВСЬКІ ТА АРАБСЬКІ ГОЛОСИ ПРО ПРОЕКТ КОНФЕРЕНЦІЇ У ЛЬОНДОНІ.

Жидівська Агенція рішуче противиться проєктам комісії Вудгеда та зазначає, що вони зовсім не можуть бути основою до арабсько-жидівського порозуміння. Жидівська Агенція трактуватиме справу тільки згідно з декларацією Бальфура та палестинського мандату. Жидівська Агенція противиться також участі непалестинських арабів у льондонській конференції.

Представник арабів у Лондоні, д-р Ібн Танаус, одобрює те, що британський уряд відкинув проєкт поділу Палестини, але не вдоволен, що уряд не віддав арабам влади в Палестині. Він домагається амністії у Палестині та зазначає, що безцільна буде льондонська конференція без участі усіх арабських провінків; жиди мусять зрештеша декларувати Бальфура. На льондонській конференції, яка є тією британською політикою зволікання з рішенням, араби не будуть прийняті.

Президент Туреччини помер.

НИНІ, В ЧЕТВЕР, В ГОД. 9.05 ПОМЕР ПРЕЗИДЕНТ ТУРЕЧЧИНИ КЕМАЛЬ АТАТЮРК, У 60. РОКІ ЖИТТЯ.

По широкому світі.

У СССР віцекомісарем внутрішніх справ став Берія, секретар компартії Грузії.

До Палестини приїхало цього року 10.58 жидівських імігрантів.

Болгарський уряд не дістав підтримки Блюшости підчас парламентарного голосування над мазовською справою закутна машини; уряд відхилив свій внесок.

Туреччина замовила в Англії 12 пілотованих судів, 9 контрторпедовців та 2 кружаків.

З Чехословаччини виліте при ліній цього року французька військова місія. Як відомо, голова ген. Фоме підчас чехословацької кризи покинув французьку армію та вступив до чехів.

Франція ще не відповіла на японський проєкт проти постанови зброї для Китаю чотирьох французьких козаків.

Фінляндія має вже 3,835.000 населення.

З Кайнапи жиди масово утікають до Кувейту.

ПЕРЕД ВЕЛИКИМИ ЗМІНАМИ У ВЕРХІВЦІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ?

У Варшаві появилася поголоска, що з огляду на недовгий вибори прийде зміна в обсаді вищих політичних становищ в держ. адміністрації. М. ін. придуть деякі нові віцеміністри.

— 00 —

АНГЛІО-ІТАЛІЙСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ УВІЙДЕ У ЖИТТЯ В ПОНЕДІЛОК?

Як подає „Йоркшир Пост“, англо-італійське порозуміння увійде у життя у формі спільної декларації, що її підпише мін. Чіано та амб. Перт, мабуть в найближчий понеділок.

— 0 —

2.000 ФРАНЦУЗЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ ВИЙДЕ З ЕСПАНІЇ В СУБОТУ.

На основі франко-іспанського порозуміння в суботу переїде кордон перший транспорт добровольців з есп. червоної армії, разом 2.000 осіб; крім того приїде 300 ранених. Добровольців, що не є французькими громадянами, відішлють до їхніх країв.

НОВИНКИ.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (249) число „Діла“ підпало конфіскації за цілу передову статтю включно з наголовком і за один уступ з 1-листопадового свята в Коломиї. Тому, що цензура повідомила про конфіскацію дуже пізно і довелося друкувати другий наклад, наші читачі дістали це число з великим опізненням не з нашої вини.

— Подяка. Замість особистої подяки Єсіу Тим, котрі були ласкаві зложити мені побажання з нагоди моїх іменин, складаю на Українську Захоронку 20 зол. — Д-р Дмитро Левицький.

— Найвища пора! Кожна річ, зокрема книжка, тоді щойно приносить повне задоволення, коли по використанні її (по прочитанні) вона не обтяжує Вашого konta ніяким довгом. Віримо, що наш календар „Криниця“ з календарем-термінарком Вам подобався й Ви задоволені з його прибутком. Ви його досі не звернули, значить, ми далі сподіємося, що вже внодові Ви пришлете належність 1.50 зол. за „Криницю“ на наше conto ПКО ч. 504.060. 1—3

— Магази́н постелі Р. Джала — Львів, Хоружини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піра до правця. Тел. 294-81 1186 — 100

— Українські авдіції із закордонних радіо-станцій слухайте тільки на радіоприймачах ф-ми „Е-комп“, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 203-30.

— Прилюдна збірка переведена дня 16. жовтня ц. р. під львівськими церквами принесла кружкові Р. Ш. ім. Короля Данила у Львові 523.30 зол. Старшина кружка подає це до прилюдного відома і рівночасно складає Хвальним Кружкам та їх Членам подяку за поміч у переведенні збірки, а тим, що своїми лептами наповнили пушки щире Спасибіг. — Старшина кружка Р. Ш. ім. Кор. Данила.

— Святочне відкриття нововбудованого трикілометрового відтинка вул. Городецької що тигнеться від останньої трамваєвої зупинки на Богданівці до Скивола, відбулося в четвер 10. ц. м. передполуднем. При тій нагоді відповідну промову виголосив президент м. Львова та один з міських радних.

— Конфіскація журналу „Рідна Школа“. Журнал „Рідна Школа“ ч. 21 з 1. листопада ц. р. сконфіскувало львівське городське староство і забрало цілий наклад за частину вступної статті „У двадцятьліття“, за один відступ статті Льва Ясінчука „Кружки Рідної Школи як стійниці національного духа“ та цілий фейлетон Івана Герасимовича „Відгомін наших днів у дитячому світі“. — Конфіскація прийшла так пізно, що весь склад уже розібрано і внаслідок того не можна було видати поконфіскаційного числа. Тому цією дорогою прохаємо наших передплатників не рекламувати ч. 21 журналу „Рідна Школа“. — Чергове число вийде в половині листопада ц. р. — Видавничтво журналу „Рідна Школа“, Львів, вул. Сикстуська 46.

— Карпатська Україна в історичному розвитку. В п'ятницю 11. ц. м. в год. 8-й вечором д-р Софрат Іванюкський говоритиме в залі Українського Наукового Інституту в Берліні про Карпатську Україну в її історичному розвитку.

— Українські авдіції у словацьких радіо-станціях. Пресо́ва Канцелярія уряду Карпатської України подає урядові комунікати з Хусту через дві словацькі радіостанції в Братиславу (на середніх хвилях) і Банську Бистрицю (на довгих

ВІДГУКИ ДНЯ.

Прикра тема, але тема.

„О чєм ту піса́д на парьскім бруку — писав колись Адам Міцкевич, а я нині зачитував. Фактично, про що тут писати?... Бувають часи, коли ніщо, або дуже мало що діється, а як і діється то таке, що ніяк його в фейлетон ухати. Так як розчепірений корінь до мішка. Пхаеш силою, відростки зачіпляють і подруть мішок, обітнеш відростки — мало що дерева лишиться.

Ні сьак, ні так...

В такий час не кажіть, що роля фейлетоніста в газеті вичаща. Він тоді як захрипаний співак, що агідно з контрактом мусить співати, але захрип. Не заспіває — можуть йому виповісти і тратити популярність, заспіває слабо — тратить славу.

Нині напавду був я в великій клопоті. Написати треба, а тут... як вище було сказано. Але дай Боже здоровля людям злої волі — прийшли мені з помічю. Панове ендеки зі „Слова Народового“ видрукували фейлетон якогось господина, що скрився під ініціали Й. В. Ц., а свій твір затитулював „Українізація церкви“.

В тім фейлетоні... та що буду переповідати. Ніяке слово не переповість. Треба пити воду з джерела:

„Gruchnęła straszna wiadomość, przejmująca do szpiku kości i mrożąca krew w żyłach... „Hołowa“ miejscowego „Krużka Ridoi Szkoły“ zginęła w czasie nieszczęśliwego wypadku. Nie uślagana śmierć przerwała niespodziewanie pracowite pasmo jego życia, pasmo walki o postępowość o kulturę, o oświatę, o... w chwili — powiedział — bym — najmniej odpowiedniej... Trudno...

Po długich przygotowaniach nadszedł dzień pogrzebu.

хвилях). Удень краще чути Банську Бистрицю, вечором Братиславу. Обі радіостанції подають комунікати в таких годинах: 7.05, 11.05, 12.55, 14.10, 16.05, 19.10, 21.05, 23.05.

— ЦЕСУС виключили з міжнародного союзу студентських організацій? Праський „Український Тиждень“ з 6. ц. м. (ч. 32) повідомляє, що Центральний Союз Українського Студентства виключено з Міжнародного Союзу Студентських Організацій. Це сталося на домаганні польських і румунських студентських організацій.

— Україні́ка. В „Casop. pro dejiny vepkova“ за 1938 р. (ч. 3) поміщено розвідку проф. О. Мицюка „Rok 1848 a uhersti Rusini“ (ст. 133—142), також його рецензію на „Науковий Збірник Т-ва „Просвіта“ в Ужгороді“ за р. 1936 (ст. 179). У книзі д-ра Dumitru Granjala „Rumunske vlivy v Karpatech“, виданій р. 1938 в Празі (563 ст.) при Славянськ. Інституті, чимало матеріалу для українознавства, а саме про мовні румунсько-українські вземини в Карпатах. Нова книжка „Slov. Prehledu“ містить статтю Яна Славіка „Доведена причина славянської незв'язності“, в якій значне місце приділено протиукраїнській політиці Польщі. В. Харват інформує про участь українців у парламентарних виборах у Польщі. Українському культурному питанню в Галичині присвячений допис Марії Роздольської.

— Ни́щать українські вивіски у Львові. До помешкання лікаря д-ра О. Філяса (вул. Сапіги ч. 21) прийшло в середу 9. ц. м. трьох польських студентів і зажадали від його дружини, щоб лікар усунув свою українську вивіску. Очевидна річ, дістали відмовну відповідь. Тоді студенти вийшли з помешкання і замазали смолою українську вивіску. Цього „полонігу“ доконали польські студенти у присутності поліція ч. 273 чи 274, який преспекійно приглядався цій „культу́ртрегерській“ акції польських студентів і зовсім не реагував на це.

— До відома Дирекції пошти у Львові. Редакція дитячого журналу дістала листа з Долишини, з місцевості Дуба. На коперті заадресовано: Шановна Редакція „Світ Дитини“ по українськи та Львів і навіть вулиця по польськи. Якийсь закукуречений ендецький політик у поштовому висильному уряді або у львівській сортивній перекреслив українську адресу і написав по польськи „Świat Dziecka“, додаючи дописку: „Nadba Hajdamakom“ (гайдамаком) через велике „Г“. Цей факт подаємо до відома дирекції пошти у Львові і міністерству пошт та телеграфів у Варшаві. Коперта знаходиться у редакції „Світа Дитини“. Це сумно, що в державних установах, призначених для загальної ужиточності, можуть мати голос урядовці, які обтяжені хопобливою манією українофобства!

Długo paroch odprowadzał przepisane obrządkiem wschodnim modlitwy, pokropił ciało na ostatnią drogę, a po tym rzewnie i przeciągle zawodził — prosząc Boga o lepsze miejsce w niebie. Chór zapiał. Baby zapłakały, pociekły obficie łzy — jak sok z duszonej cytryny. Zegnali go wszyscy. Dla uczczenia zasług przybyli delegaci i delegatki z powiatowego miasteczka, miejscowi i okoliczni działacze — towarzysze zmarłego, no... i orkiestra dęta ze swoją „holową“ — największa atrakcja wsi, magnes przyciągający obojętnych politycznie i dzieci. Towarzyże wzięli trumnę na ramiona, a jeden z delegatów przemówił. Słowa przemówienia, chwaleń jego zasługi zmarłego, padły na zebranych razem z kroplami deszczu. — To niebo płacze! — wołał delegat. Rzeczywiście — płakało z każdą chwilą coraz więcej tak, że jegomość radził się diaka, czy nie zatrzymać się z wyruszeniem pogrzebu.

I так далі і так далі про не щось політичне, романтичне, чи буденне, а про смерть! Досі думав я, що смерть це така пані, що супроти неї кожний, хто має претенсії на культуру бодай у мінімальних вимірах, мусить бути чемний. Показується, що ні. Господин Й. В. Ц. напевно любить горлати про войну культури з варварством, напевно має себе за носія культури в джунглях Галиції.

Але остаточно вільно йому і це і те, коли він такий удався. Зате до „Слова Народового“ я дуже розчарувався. Мені все здавалося, що ендеки які є такі є, але мають інтелігентних людей всюди, тим більше в редакції. Показується, що справа не стоїть так добре.

Коліж це тільки недогляд, то редакція повинна дати такому фейлетоністові „ляуфпас“ і переказати, що в нас жаден фейлетоніст не буде собі кптити з його смерті. Галактіон Чіпка

— За зневагу д-ра Ст. Штайгера почався 9. ц. м. у Львові сензаційний процес проти ада. д-ра Позовського. Його обвинувачує ада. д-р Штайгер з Бендзіна, що він промовляючи як оборонець у процесі Добошинського висловився м. і. що Штайгер кинув бомбу на президента Польщі, хоч його суд увільнив від цього закиду. Ада. д-ра Штайгера заступає ада. Ляндав, підсудного боронять адвокати: Мацекко, Мацелінський мол., Надаховський і Панцевич.

— Розправи проти українських священників. Перед окружним судом у Станиславові відбулися дві розправи проти трьох українських священників за „українізування“ прізвищ. В одній судили греко-кат. пароху Олеші, повіт Товмач, о. В. Скоропещького, за „українізування“ одного з новобранців у виказі, предло- женом адміністраційній владі. У другій справі судили ще двох греко-кат. священників: о. Іа-лю Лабія з Отинії й о. Олександра Левицького з Винограду, пов. Товмач за „українізування“ прізвищ у виказі, пересланому міській управі в Отинії. Обі справи суд відложив.

— Масові ревізії та арештування в Раві Руській і в повіті. Вночі з 29. на 30. жовтня ц. р. поліцаї з поодиноких поліційних станиць перевели ревізії майже в кожнім селі повіту з кількох громадян, а по переведенні ревізії, хоч у цих громадян нічого не найшли — їх арештували. І так, поліція арештувала Зраду Василя з Вільки Вербицької, Панаса Івана, Романа Мих., Стефанова Івана з Вількох Мазовецьких, Думича Олександра, з Замку Думичів, Саліща Ілька, Баса Петра з Білої, Стефанишина Якова з Камінки Кривої, Зеленого Андрія з Камінки Бобровців, Приступу Володимира, Вітика Гриця Приступу Осипа, Остапика Івана з Корчинна, Стецяка Омеляна, Стецяка Михайла з Немирова, Полюгу Мирослава, Любінецького Івана, Осідача Богдана, Приймівну Дарку, Прийму Володимира з Рави Руської (обоїх Приймів по переслуханні звільнено) Крису Стефана, Маку-ча Стефана, Шемлія Михайла з Підлаубець, Ко-цика Н. з Угнова. — Крім цього на святі „Просвіти“ в Домашеві в дні 30. жовтня ц. р. поліцаї з Брукенталю, арештували делегатів чит. „Просвіти“ з Угнова, а саме: Стирка Якова і Фаріона Франца тільки за те, що вони прибули на це свято. — В кожному випадку майже з кожної місцевості поліція забрала по дві-три особи. Тому, що в повіті панувала і панує спо-кій полпроста не зрозуміле в імя чого поліція переводить ревізії й арештування. Краще було, щоб поліція звернула енергію в напрямі охорони людського майна і життя перед щоденними бандитами нападами.

— Нові поліційні станиці установлено в бе-режанському повіті: у Вербові та в Поточі

подири Великого. Щоб дати змогу широким масам народу взяти участь у цьому ювілейному святі, залучено його в місцевий храм св. Іоанном Хрестом. Вранці вранці свята стають до Всеночного о. д-р Василько зі Станіславів; велике число вірних прибуло до св. свідки в наміренні жити християнською Україною. В день свята відправляли богослужіння до величчя св. свідки. Відтак була торжествена Служба Божа в асноті діаконів. По Службі Божій улажено похід терез місто в супроводі процесії та 12 священників, на яких йшли предтеки наших устнов і священиків велике число вірних у числі коло 8.000. Похід був прегарно організований і представляв собою авірацію улажену картину. На чолі походу за професією несло на раменах 80 молодих хлопців з Добришань важкий дубовий Володимирський хрест, немале символ нашої 1000-літньої важкої історичної долі. По обох боках хреста йшли разом дітята в народних одягах. По дозоді відбулося на церковній площі посвячення і вшанування хреста. З приводу цього небуденного свята виголосив у часі Служби Божої і по посвяченні хреста глибокі змістом проповіді о. д-р Василько. Після цілої урочистості співав гарно місцевий мужеський хор.

Повістка кооперативна анкета. Заходом кредитової кооперативної "Українська Каса" в Залішках відбулася в селі "Народного Дому" 26. X. повітова кооперативна анкета, якою проводив а.м. В. Баранчик. Темою наради була дрібна масова опадність! За підставою до наради послужили зразковий реферат відпорушника Пондранку у Львові м-ра Лозинського та обширне повідомлення про св. дрібної опадності в повіті гром. Скальницького. В нараді взяли участь коло 100 відпорушників сільських кооперативних установ. Прибув теж відпорушник Р. О. У. К. зі Львова імж. Кіпера та відпорушник П. О. У. К. з Вороніжів д-р імж. Нимчур. У річчій та палкій дискусії, що вивчалася до реферату, порушили учасники основно не лише справу дрібної опадності та кредитової кооперативної, але ще й дуже важку і певучу для Залішків і залішківської округи справу опадності в Залішках для загальної-обутової кооперативної. Своє домогання мети в Залішках складники мотивували присутні тим, що сільські кооперативи через брак складників в Залішках примушені поладжувати свої закупки поза П. О. У. К. і через це кооперативна ідея третить своєю виходно-організаційну силу. Отже якщо буде негайно поладжована справа складників П. О. У. К. у Залішках, то тоді зростає в силу і кредитова кооперативна, а там самим і дрібна опадність, бо народ напевно буде мати змогу переконатися про творчу та могутню силу кооперативної організованості як самозахороного чинника проти визиску. Наряду закінчено відпорушників національного гимну.

ПЕРЕМІЩІЛЬ.

Загальні Збори філії Вищого Музичного Інституту М. М. Лисенка в Перемішлі відбулися в суботу 5. п. м. у власній домівці. Збори відкрив голова філії д-р Е. Михайловський агальною про сучасну історичну хвилю, яку припинили вислужали оточили. Опісля голова привітав міського інспектора та подякував йому за широкі опіку. Далі коротко переповідав діяльність філії Інституту з минулого шкільного 1937-38 році. Вкінці подякував членам Виділу за широкі і корисні працю учительському зборі за своєне виконання своїх обов'язків, підкреслюючи, що Виділ філії підобрав доброго управителя Інституту в особі д-ра Е. Цегельського, який з молодечим запалом та енергією займався управою Інституту та його адміністрацією. І діставо Інститут з кожним роком що все краще знаменується зі свого завдання підносити музичну культуру на вищий рівень. Перемішльська філія має вже свою вироблену мережу не тільки серед місцевого промисловства, але і чужого — дозавом того може послужити факт, що і чужинці залишили свої діти на науку музики. Минулого шкільного року філія показала собі за завдання піднести світову культуру на селі через виховання внутрішніх сільських дирекцій. Минулого року організовано 6-ти місячний курс дирекцій, який скінчило 15 осіб. Цього року рішено теж організувати такий курс, але вже підтриманий. Зайти в діяльності Виділу філії В. М. І. б. Лисенка зложили неодмінно його члени. Секретарський звіт зложив п. М. Марко, адміністративний д-р Е. Цегельський, касовий імж. А. Артимович. По уділенні абсолютній вибрано новий Виділ, у склад якого увійшли: голова — д-р Михайловський, члени: Стефанія Лушчица, п. Марко, м-р О. Нарвонський, п. Софія Гринькович, м. Марко, д-р Дем'янович і проф. В. Ляхович. До Контрольної Комісії увійшли: д-р Л. Балнський, д-р М. Зубрей і м-р Ю. Кооток.

З викладацької сали. По літній перерві Виділ філії товариства Учительська Прома і Науківих викладачів П. Могил в Перемішлі рішили організувати виставу викладачів в різних галузях науки і культури, які відбуватимуться кожної неділі в 17-тих год. в селі Т-ва "Українська Весілля". Викладачів перемішльської презентації і запрошених з краю. Викладач в Перемішлі мають вже довголітню історію та добру славу. Цього рішучий ініціаторів вистави відбулося в неділю 30. жовтня п. р. на якій Виділ викладачів товариства запровадили проф. д-р А. Калужинського з Коломиї, який

дуже приступно і цікаво говорив на тему "На грані двох світів" (сучасна доба у світі філософії). Другий викладач виголосив в суботу 5. п. м. проф. д-р В. Симолюк на тему "Нові напрями в новітній українській літературі".

К-м.

ГЛИНЯНИЦІНА.

Служба св. св. "Просвіти". У Глинянках відбулося служіння св. св. "Просвіти" дня 9. жовтня п. р. Свято почалося Службою Божою, яку відправив о. д-р. Володимир Пашовський з Курович в асноті о. св. Кмішківська Осина з Розворні. По Службі Божій відправлено пахаду, до якої стали о. д-р. Пашовський Володимир, о. св. Осип Кмішківський парох Полухова Великого й о. Михайло Гаврилик, парох Глиниці. Під час Служби Божої і пахаді співав муж. хор з Глиниці під проводом д-р. Дмитра Ірона. Відтак дуже змістову проповідь виголосив о. д-р. В. Пашовський. З торги відбулася в селі чит. "Просвіти" в Розворні св. св. св. академія з такою програмою: 1) Сонце з високого неба — хор міш. з Курович під проводом д-р. О. Процива; 2) Ветухине слово — а.м. Дичка Степан — голова філії; 3) Сонячне заутра — хор міш. з Курович; 4) До молоді — декламация В. Марковича з Глиниці; 5) Влажен муж — міш. хор з Глиниці під управою п. Войковича Ярослава; 6) З нами Бог — гуртова декл. з Вороніжів; 7) Станемо у громаду — хор міш. з Полухова Великого під пров. д-р. Вука Івана; 8) Просвітисьма уверхтура — оркестра під управою п. Тука Василя з Глиниці; 9) Значини "Просвіти" і розв'яз читальня Глинянщини — реферат а.м. Дужого Михайла — секретаря філії; 10) Крило і Перепелонка — міш. хор під пров. д-р. Грицька Василя зі Задирі; 11) Вирали дітята шитами — під управою Ірини Серпичук з Розворні; 12) Честь Тобі Просвіто, Учїтєся, Думи мої — хор з Заміоти — під пров. д-р. Грохотальського Стефана; 13) Хоч я ще дитина — дітвора рецитация — в Розворні під пров. Ірини Серпичук; 14) Просвітиський марш — оркестра з Глиниці; 15) Рецитация — Станемо в просвітиські лази — Евгений Лотошків і Петрів Дарі з Полтви та "Молодоті раю" — дітвора декл. Ярко Єміль рівною з Полтви; 16) Сонячне заутра, Кованя несуть, Люди мої — хор з Перемішля під пров. д-р. Копця Стефана; 17) Живий образ — чит. в Розворні, Свято вшало величаво, яке спіланими силами підготували просвітники з Глиниці і Розворні.

КОЛОМІЯНИЦІНА.

Заборона кооперативного св. св. у Галиці. "Український Кооперативний Банк" у Галиці при співучасті кооператив Глодеччини приготував на день 23. жовтня п. р. "Районове Кооперативне Свято". Це мало бути перше свято у Галиччині, тому зацікавлення ним серед громадянства було велике. В рішучих програми св. св. мали відправитися в місцевій народній церкві соборна Служба Божа і посвячення кооперативного прапору. До соборної Служби Божої і посвячення прапору мали стати всі священники з галицького району. По богослужінню мали відбутися дефіляда учасників св. св. і на площі Шевченка під голим небом св. св. академія з дуже цікавою програмою. По академії на тій самій площі мав відбутися кооперативний фестиваль, а ввечері в Народнім Домі ввечеринці. Від РСУК мав взяти участь у св. св. д-р. Остап Луцький. Свято мав відбуватися, бо повітова староства з Коломиї відкинуло подання, а св. св. заборонило з'яв. з фестивалем і ввечеринкою рішенням з дня 20. X. "де нагадую на безпечність, похондок і спокуй публіки". Слід агалати, що тиждень перед св. св. поїздом з місцевої станції поїзній кімля днів перед заборонаю староства завадав з канцелярії "Українбанку", щоб поїзмати а-фімі про св. св. в сніж Народнього Дому. Вночі перед агальною інтервенцією поїздом хтось поїзмати в місті афімі про св. св. відпорушників "Українбанком" і кольорові афімі РСУК "Всі до нас".

БУЗЕЧНИНА.

Ювілей "Просвіти" в Побужанях. Дня 30. жовтня п. р. святкувало наше село 70-літній ювілей "Просвіти". Свято почалося Службою Божою, яку відправив місцевий парох о. І. Курчаба, який виголосив тем відпорушнику проповідь, звертаючи увагу громадянам на вагу й значини "Просвіти". Різночасно відправлено пахаду за всім помершим членам "Просвіти". Сами свято відбулося поплудни на церковній майдані, по його вкерті вшанували мешканці з Побужан та околиць. Свято відправив о. парох і привітав усіх присутніх гостей. На дальшу програму складені декламация членів читальні з Побужан і Яблонівки, які стрінулися з великим принамієм. Велике враження зробили декламация малих діточок, що теж гарно запрезентували себе в цьому святі. З торги п. Пришляк в Кудравець подав в обширному рефераті про розвиток просвітницького дія. З великим принамієм стрінувся хор під орудою І. Романюка, що гарно відтворює кілька пісень. Передостанньою точкою св. св. були вирази дітяч з серпами, рудниками й вишнями. Свято закінчив о. Курчаба вітанням всіх присутніх до дальшої праці в рядах "Просвіти". По відпіванні національного гимну всі присутні розійшлися домі в гарним спомином з цього св. св.

СТАНІСЛАВІВ.

Гостина хору Д. Котка. По довгий червоний загостив до нашого міста хор Д. Котка та дав тут два концерти. Концерти пройшли з успіхом, хоч мусило підчерпнути, що хор тепер не стоїть на такому високому рівні, як перед роками, за часів "першої піснотворчості". При дуже добрих басів перші тенори трохи за слабі і через те викликали вражіння. Зіспіваність, дикція, дисципліна в хорі на найвищому рівні. З виконаних пісень найбільше подобалися "Діриши", "Заклада" (мелодичний початок!) та дума про Сіра. Публика задоволилася бачком сально "Сокола".

З організаційного життя. В неділю 13. п. м. відбудеться в селі "Л. Т." служіння суспільної анкета з рефератами про потребу організованості, обов'язковості й точності в купецькому отні. Реферувати будуть: проф. Шанковський та проф. Ільницький

Б. Л.

Спорт.

НЕ БУДЕ ЗМАГАНЬ ЛЬВІВ — КРАКІВ.

Заповіджені на 13. п. м. змагання Львів — Краків ІЗПН відкинув, мотивуючи своє рішення тим, що Краків віддає того дня двоє своїх найкращих гравців до репрезентації Польщі проти Ірландії. Змагання Львів — Краків відбудуться майбутні а.м. на весну 1939 р.

ЧЕСЬКА ЛІГА.

Спарта — Жидеціне 3:1 (1:0); Славія — СК ПЛБ-вонь 10:1 (4:1); Братислава — СК Лібонь 3:2 (1:0); Кладно — Вікторія Жижков 3:1 (2:0); Пардубіце — Шлеська Острава 2:1 (0:1); Наход — Вата Зліні 5:1 (3:0).

В таблиці веде Спарта перед Кладном. Кінець таблиці замикав Вікторія Жижков і Лібонь.

МИСТЕЦТВА ІТАЛІЇ.

Ладіо — Новара 1:0; Болонья — Мілан 2:1; Варі — Ювентус 1:1; Дженова — Трієстїна 2:0; Амброзіана — Локкеас 7:0; Ліворно — Лігурія 0:1; Наполі — Людена 0:1; Торіно — Рома 0:1.

ЗА ЧАШУ ТШАМЕРА-ОСТЕНА.

(Віденська група).

Ралід — Австро Філт 5:1; Адміра — Віанна 0:0; Вакер — Вінер СЦ 0:1; Грацер СЦ — Австрія 3:2.

Нові книжки і журнали.

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА. Дяотинський журнал для підняття домашньої культури. Рік XIV. Ч. 17—18. 3 1. вересня 1938. Львів. Зміст: У. С. 8 опівцем у руках. — М. Соколяро Амору. — М. Палій: Виноградні свята. — М. Пестерняк: Міжнародна виставка ремесла. — Дощик із дождю. — У. С. 8: Однина в таборі. — І. Домітєвська: Три тижні у Вороні. — О. Цегельська: Жінка-дружина чи жінка-мистець? — Рода-Рода: Бобо. — Оляг дитини. — Надати домашніх правління. — О. Беремішльська-Буднова: Осінні роботи. — Перекуски і огіркі. — Як вибрати товариша? — Дрібне, але практичне. — З нашого дозвілу. — Припини, речні роботи. Випивання вином. — Фірма для всіх. Вісти з міжового світу. — В. Петров: Аліна й Костомаров.

ЖИТТЯ І ПРАВО. Вісник теорії і практики. Четвертичний. Рік XI. Ч. 2. Вересень 1938. Львів. Зміст: Юрій Старосольський: Карне право в УСРР. — Д-р Роман Перфешкий: До записку про уперсичування грунтових опікунів. — З життя нашої організації.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСНИК. Місячник. Рік I. Ч. 3—4. Вересень—жовтень 1938. Львів. Зміст: Іван Чепак: Неповражені сили. — (6. п.): За правдивою розумінням студії. — Володимир Яніс: За розвою тисноті студентської дружи. — Мирослав Прокоп: На порозі невідомого. — Мирослав Стирська: Кріва італієвців. — Високий Краєніс: Сила слова. — Степан Осінський: Чи асиміляція життя? — Михайло Палкович: Завваги з приводу одної повісті. — Олександр Охримович: До проблеми сучасного індивідуалізму. — (в. 6.): Про домогва. — Донеси. — Від Адміністрації.

ДЗВОНІ. Літературно-науковий місячник. Рік 8. Ч. 2. Вересень 1938. Львів. Зміст: С. Георгі: Не пізнав. — У. Кравченко: 988. — Р. Кедр: Помо молати? Дем. — Д. К. Честертон: Спріла в небо. — Ю. Літа: Чаклуна з хутора. — В. Королів-Старий: На могилу Достойної Людипи. — Р. Коотельник: Розмови з Христом. — Рецензії. — Нові книжки.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА. Місячник. Рік II. Ч. 9—10. Вересень—жовтень 1938. Стрий. Зміст: Д-р Федір Стешко: Вортнявський та Чайковський. — Феруціо Бусоні: Спроба нової естетики музики. — Д-р Зіновій Лиско: Сучасні музика Великої України. — Мирослав Антонович: "Логика" музики. — Антін Русинський: Зустрічі з українськими музикантами в Америці. — Д-р Зіновій Лиско: Повстання нашого національного гимну. — Михайло Гайворонський: Всього потрохи. — Хроніка й рецензії. — Вібіографія. — Збираймо музичні матеріали. — Музичні події в селі. — Пресовий фонд У. М.

СВІТ ДИТИНИ. Журнал для українських дітей. Рік XIX. Ч. 10. Жовтень 1938. Львів.

Чайковолім стелить ліжку сухотам.

За огромными размерами по сравнению с

3 друкарні Вид. Спілки. Літос. Друк. Ринок 10